

1.1–30.6.2023

Elos delårsrapport

Verkställande direktörens översikt

Den industriella konjunkturen försvagades under det andra kvartalet både inom de viktigaste ekonomierna och även i Finland. Efterfrågan på service fortsatte att förbättras tack vare ackumulerade besparingar och den förbättrade sysselsättningen. Den betydliga ökningen av räntenivån tryckte ner byggkonjunkturen i Europa och Förenta staterna, och Finland var inget undantag.

Placeringsmarknaden avkastade bättre än väntat tack vare den goda ekonomiska utvecklingen. Avkastningarna på aktiemarknaden var emellertid kraftigt differentierade särskilt i slutet av våren både geografiskt och per sektor. Ränteavkastningarna var positiva i början av året oberoende av centralbankernas räntehöjningar. Totalavkastningen på Elos placeringar var 2,8 procent. Aktieplaceringarna gav en god avkastning, medan marknadsläget försvagade avkastningen på våra fastighetsplaceringar. Solvensnivån var 121,0 procent och solvenskapitalet 1,5-faldigt i förhållande till solvensgränsen.

För våra kunder var det ett utmärkt år att vara kund i Elo. Våra driftskostnader sjönk avsevärt redan för andra året i följd och bidrog till att förbättra vår kostnadseffektivitet. Tack vare den förbättrade effektiviteten återbetalar vi 7 miljoner euro till våra kunder i återbäringar på omkostnader. Inverkan kommer vid sidan av kundåterbäringar att synas i kundfakturorna för februari–mars 2024.

Vad gäller ansökningarna om pension från Elo är det beaktansvärt att andelen ansökningar om invalidpension var 6 procent större än för ett år sedan. Särskilt antalet ansökningar om invalidpension bland personer över 60 år ökade. Ökningen gällde framför allt transport, byggsektorn, industri och handel. Då yrkesbanorna blir allt längre, behöver vi säkerställa att vi orkar. Vi behöver långvarigt stöd av arbetsförmågan och olika flexibla lösningar för att yrkesbanorna inte ska avbrytas för tidigt.

Mental ohälsa bland de unga ger stor anledning till oro. Andelen allvarliga psykiska sjukdomar har inte ökat, men man ansökte allt oftare om invalidpension på grund av lindrigare utmaningar med

den psykiska hälsan. Upp till 38 procent av dem som ansökte om invalidpension på grund av psykisk ohälsa var under 34 år. År 2022 var motsvarande andel 35 procent.

Lagstiftningen om pension för företagare ändrades genom att precisera fastställandet av företagarernas arbetsinkomst och genom att inleda regelbundna justeringar av arbetsinkomsten från och med år 2023. I egenskap av arbetspensionsbolag är vi skyldiga att justera företagarens fastställda arbetsinkomst vart tredje år. Vi inledde justeringarna av arbetsinkomsterna i början av juni. Utifrån företagarnas respons upplevdes vår justeringsprocess som tydlig och kunderna ansåg att de smidigt fick svar på sina frågor.

Elos nya strategi har nu det första halvåret bakom sig. Vi har identifierat de framtida utvecklingsobjekten och vi går vidare enligt vår verksamhetsplan. Vi har utvecklat processer som förbättrar vår service ytterligare. Vårt mål är att kunna erbjuda utmärkta personalupplevelser och en enhetlig ledningskultur. Vi inledde ett utvecklingsprogram riktat till ledningen och ledningen på mellannivå, med hjälp av vilket vi stärker den kompetens som vår strategi förutsätter samt vårt sätt att leda och utveckla Elo.

I enlighet med det nya ansvarsfullhetsprogrammet som Elos styrelse godkände fördjupar vi vårt hållbarhetsarbete enligt strategin. Programmets mission är att "Skapa livslång trygghet". Under redovisningsperioden upprättade vi Elos principer för de mänskliga rättigheterna. Vi deltog även i EcoVadis utvärdering och fick ett erkännande på silvernivå för vårt hållbarhetsarbete. Vi vill att vårt ansvarsfulla arbetssätt ska synas för vår personal, våra kunder och andra samarbetspartner.

Carl Pettersson
verkställande direktör, Elo

Januari-juni i korthet

- Nettointäkterna av Elos placeringsverksamhet var 2,8 procent.
- Placeringarnas marknadsvärde uppgick till 29,0 miljarder euro.
- Solvensnivån var 121,0 procent och solvenskapitalet var 1,5-faldigt i förhållande till solvensgränsen.
- Premieinkomsten uppgick till 2,2 miljarder euro och pensioner och andra ersättningar utbetalades till ungefär samma belopp.

I rapporten är de jämförelsetal som ges inom parentes siffror per 30.6.2022.

Nyckeltal

	1.1–30.6.2023	1.1–30.6.2022	1.1–31.12.2022
Premieinkomst, mn euro	2 188,2	2 110,3	4 348,3
Nettointäkter av placeringsverksamheten enligt verkligt värde, mn euro	799,3	-1 326,4	-1 078,6
Nettointäkter av placeringsverksamheten på sysselsatt kapital, %	2,8 %	-4,5 %	-3,7 %
	30.6.2023	30.6.2022	31.12.2022
Ansvarsskuld, mn euro	24 959,5	23 655,5	24 252,8
Solvenskapital, mn euro ¹⁾	5 153,2	5 470,4	5 109,0
i förhållande till solvensgränsen	1,5	1,5	1,5
Pensionstillgångar, mn euro ²⁾	29 730,2	28 659,8	29 015,0
% av ansvarsskulden ²⁾	121,0 %	123,6 %	121,4 %
ArPL-lönesumma, mn euro ³⁾	16 250,4	15 632,4	15 685,7
FöPL-arbetsinkomstsumma, mn euro ³⁾	1 866,4	1 816,3	1 811,8

1) Beräknat enligt gällande bestämmelser vid respektive tidpunkt (motsvarande princip gäller också övriga solvensnyckeltal)

2) Ansvarsskuld + solvenskapital enligt 11 § 10 punkten i SHM:s förordning (614/2008).

3) En uppskattning av de försäkrades löne- och arbetsinkomstsumma för hela året

Den ekonomiska omvärlden

Den industriella konjunkturen försvagades under det andra kvartalet både inom de viktigaste ekonomierna och även i Finland. Efterfrågan på service fortsatte att förbättras tack vare ackumulerade besparingar och den förbättrade sysselsättningen.

Den betydliga ökningen av räntenivån tryckte ner byggkonjunkturen i Europa och Förenta staterna, och Finland var inget undantag. Prisutvecklingen på bostäder som förutser byggnadsinvesteringar vände neråt och var negativ i Finland redan året innan. Servicen stödde omfattande den ekonomiska konjunkturen, men i Förenta staterna och euroområdet gick tillväxten av BNP skilda vägar under början av året. Tillväxten inom euroområdet blev svag i huvudsak på grund av den privata konsumtionen.

Även i Kina visade sig återhämtningen efter pandemin vara svagare än förväntat, och tillväxten i Kina piggade inte upp den globala industrikonjunkturen. Skillnaderna i hur stark den ekonomiska tillväxten var kan delvis förklaras med de regionala skillnaderna i avkastningen på placeringsmarknaden. I Förenta staterna avkastade aktiemarknaden bättre än i Europa och särskilt än i Finland.

Inflationen utsattes för tryck från olika håll. På grund av de sänkta priserna på livsmedel och energi minskade konsumentprisinflationen som helhet, men serviceinflationen som får sin styrka i den strama arbetsmarknaden var fortsatt snabb och skapade rädsla för mer bestående inflationstryck.

Arbetspensionssystemet

I regeringsprogrammet som bereddes i juni finns många anteckningar som gäller pensionssystemet, av vilka den viktigaste är inriktningen på en ny pensionsreform. Enligt regeringsprogrammet ska pensionssystemet utvecklas som en del av den offentliga ekonomin på trepartsbasis. Som hörnstenarna i

pensionssystemet nämns bland annat att det grundar sig på förmåner och försäkringar, att det är lagstadgat, att det är inkomstrelaterat och att det omfattas av egendomsskyddet.

Som en del av regeringsprogrammet inleds också en utvärdering av FöPL-systemets utvecklingsbehov och man utreder även möjligheterna att koncentrera FöPL-avgifterna till LPA. Andra anteckningar som gäller pensionerna är bl.a. en skattereform som sporrar pensionstagare över 65 år att arbeta mer än för närvarande. Anteckningarna gällande sjuk- och invalidension innefattar bl.a. en linjär modell för sjuk- eller invalidpension, dvs. införandet av en samordning av lön och invalidpension. Enligt programmet blir det dessutom permanent möjligt att lämna sjuk- eller invalidpensionen vilande vid en återgång till arbetet. Effekten på avgiftsklassen för arbetsgivares arbetspensionsavgift som uppkommer då företaget anställer nya arbetstagare över 55 år kommer att slopas.

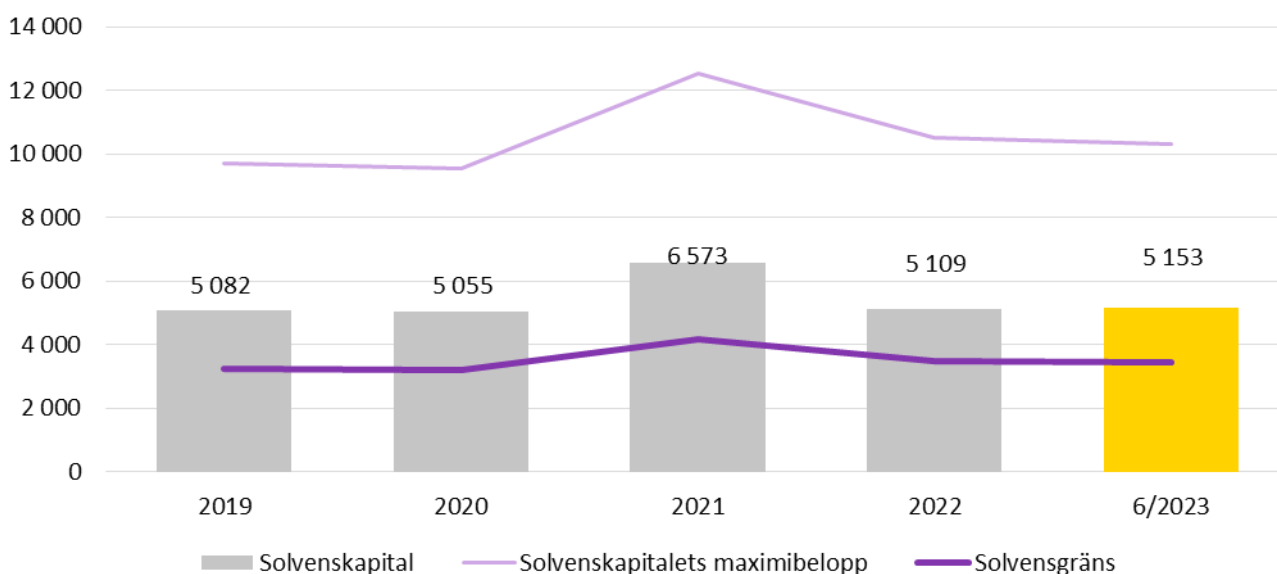
Ändringarna i lagstiftningen om pension för företagare trädde i kraft vid ingången av 2023. De viktigaste ändringarna är en precisering av hur företagarens arbetsinkomst fastställs och en regelbunden justering av arbetsinkomsten. Enligt Pensionsskyddscentralens statistik började nya företagare försäkra större FöPL-arbetsinkomster redan i början av 2022. Den genomsnittliga arbetsinkomsten för nya företagare är ca 17 000 euro per år, då genomsnittsarbetsinkomsten var 15 800 euro år 2021.

Resultat och solvens

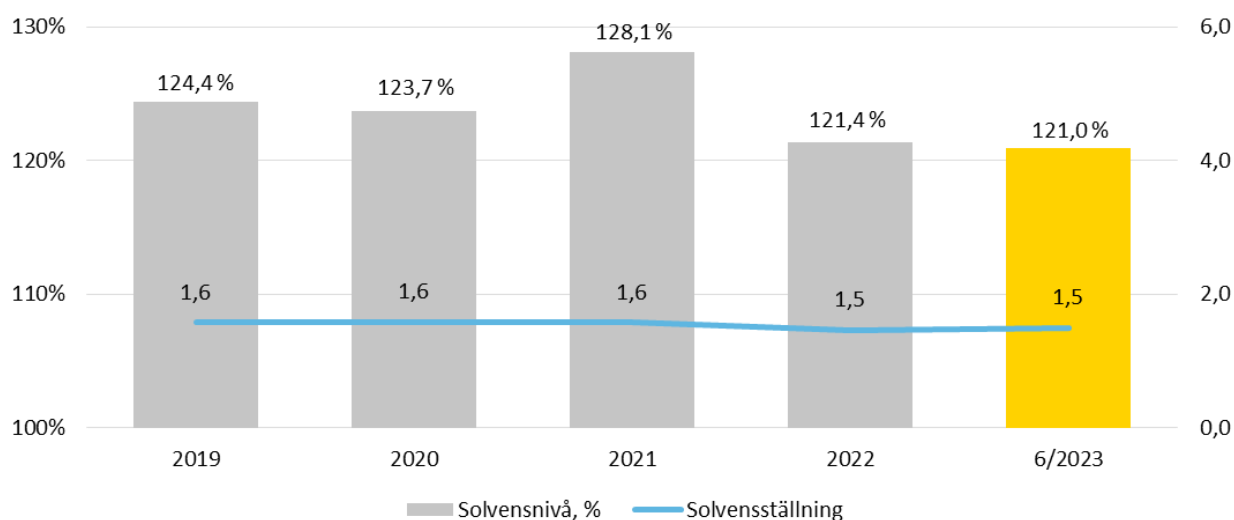
Solvenskapitalets belopp ökade från slutet av 2022 med 44,3 miljoner euro och uppgick i slutet av juni till 5 153,2 (5 470,4) miljoner euro. Pensionstillgångarna i förhållande till ansvarsskulden, dvs. solvensnivån var 121,0 (123,6) procent. Solvenskapitalet var 1,5-faldigt (1,5-faldigt) i förhållande till solvensgränsen.

Driftskostnaderna som täcks med omkostnadsinkomsten uppgick till 39,3 (42,2) miljoner euro och resultatet av omkostnadsrörelsen var 3,5 (15,0) miljoner euro. Försäkringsrörelsens resultat var 7,7 (22,8) miljoner euro och övrigt resultat 2,9 (1,1) miljoner euro. Totalresultatet enligt Elos sammanräknade verkliga värden var 48,2 (-1 102,5) miljoner euro.

Solvens

Nettointäkterna från placeringsverksamheten till verkligt värde var 799,3 (-1 326,4) miljoner euro. Resultatet av placeringsverksamheten till verkligt värde var 34,1 (-1 141,3) miljoner euro, då ansvarsskulden gottgjordes med en ränta på 470,4 (571,1) miljoner euro och det aktieavkastningsbundna tilläggförsäkringsansvaret utökades med 294,8 (upplöstes med 756,2) miljoner euro.

Solvens	1.1–30.6.2023	1.1–30.6.2022	1.1–31.12.2022
Solvensgräns, mn euro	3 441,3	3 733,7	3 502,2
Solvenskapitalets maximibelopp, mn euro	10 323,8	11 201,0	10 506,5
Solvenskapital, mn euro	5 153,2	5 470,4	5 109,0
Solvensnivå, % ¹⁾	121,0	123,6	121,4
Solvensställning ²⁾	1,5	1,5	1,5

1) Pensionstillgångar i förhållande till ansvarsskulden enligt 11 § 10 punkten i SHM:s förordning (614/2008).

2) Solvenskapital i förhållande till solvensgränsen

Försäkringsverksamhet och kundrelationer

Vid utgången av juni hade Elo hand om ArPL-försäkringen för 48 300 (47 100) arbetstagare och om FöPL-försäkringen för 84 200 (84 500) företagare. Det totala antalet försäkrade arbetstagare och företagare i Elo uppgick under redovisningsperioden till över en halv miljon. Vi är marknadsledare inom FöPL-försäkringar och vart tredje arbetsgivarföretag försäkrar sina arbetstagare i Elo.

Kundanskaffningen inom ArPL-försäkringar mätt enligt premieinkomsten var +41,0 (+24,4) miljoner euro netto. Anskaffningen av FöPL-försäkringarkunder var å sin sida +4 855 (+5 360) netto mätt i antalet försäkringar.

Vi inledde de lagstadgade justeringarna av FöPL-arbetsinkomsterna i början av juni. Vi förberedde justeringarna genom att ta i bruk en FöPL-arbetsinkomsträknare, genom att informera kunderna och genom utbildning.

Utifrån kundresponserna upplever företagen att vår justeringsprocess är tydlig och att de smidigt får svar på sina frågor. Vår servicenivå är på en fortsatt hög nivå både vad gäller försäkringar, pensioner och rehabilitering.

ArPL-kreditförlusterna uppgick under perioden 1.1–30.6.2023 till 10,3 miljoner euro, vilket är 82 procent mer än under motsvarande tidpunkt året innan. Många företag har hamnat i svårigheter som en följd av prisstegringar och minskad efterfrågan, vilket drivit dem i konkurs. I synnerhet inom byggbranschen har företagen mött utmaningar.

Pensioner och rehabilitering

I slutet av juni hade Elo ungefär 251 100 (245 600) pensionstagare. Pensioner utbetalades för 2 088,3 (1 895,7) miljoner euro i januari–juni. Antalet utfärdade pensionsbeslut uppgick till sammanlagt 13 739 (14 229).

Av våra kunder upplevde 95 procent att de fått tillräckligt med information om hur man ansöker om pension och deras vilja att rekommendera Elo var på en mycket hög nivå.

Antalet ansökningar om partiell förtida ålderspension och familjepension ökade under redovisningsperioden. Elo utfärdade 1 502 (1 447) beslut om partiell förtida ålderspension och 1 543 (1 242) beslut om familjepension. Antalet beslut om ålderspension var däremot mindre än under motsvarande period året innan, dvs. 2 960 (4 458).

Bolaget utfärdade sammanlagt 886 (907) rehabiliteringsbeslut, vilket är 2 procent färre än under motsvarande period föregående år. Antalet rehabiliteringsbeslut som utfärdades i anslutning till ansökningar om invalidpension var 588. Allt flera yrkesinriktade rehabiliteringsfall inleddes först i ett senare skede i samband med ansökan om invalidpension.

Antalet nya invalidpensionsbeslut var 3 570 (3 118), vilket är 14 procent fler än under motsvarande period året innan. Antalet ansökningar om ny invalidpension var i början av året å sin sida 6 procent högre än ett år tidigare. Antalet ansökningar om invalidpension ökade särskilt bland personer över 60 år. Ökningen gällde framför allt transport, byggsektorn, industri och handel.

Andelen allvarliga psykiska sjukdomar har inte ökat, men man ansökte allt oftare om invalidpension på grund av lindrigare utmaningar med den psykiska hälsan. Upp till 38 procent av dem som ansökte om invalidpension på grund av psykisk ohälsa var under 34 år. År 2022 var motsvarande andel 35 procent.

Placeringar

Placeringsmarknaden avkastade bättre än väntat tack vare den goda ekonomiska utvecklingen. Avkastningarna på aktiemarknaden var emellertid kraftigt differentierade särskilt i slutet av våren både geografiskt och per sektor. Ränteavkastningarna var positiva i början av året oberoende av centralbankernas räntehöjningar.

I slutet av juni var den genomsnittliga nominella avkastningen på Elos placeringar under tio år 5,7 procent och den motsvarande realavkastningen 3,6 procent. Den genomsnittliga nominella avkastningen under fem år var 5,3 procent och motsvarande realavkastning 1,9 procent.

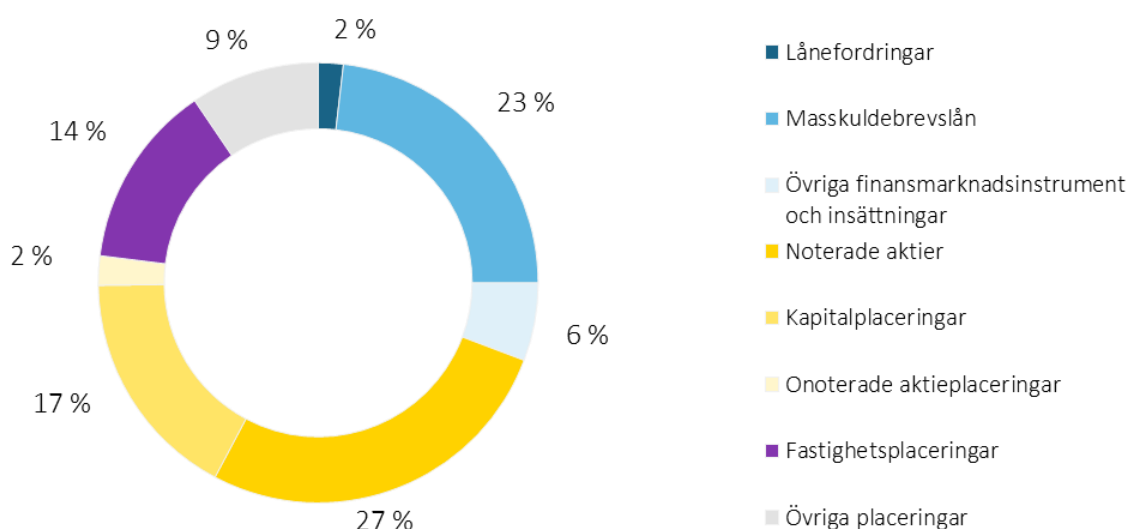
Avkastningen på Elos aktieplaceringar var 4,3 (-8,2) procent under början av året. På aktiemarknaden differentierades avkastningarna inom olika geografiska områden mot slutet av det första halvåret. I Förenta staterna bidrog i synnerhet de drygt tio största tillväxtföretagen till att höja aktiemarknaden, och teknologibörsen Nasdaq steg med nästan 40 procent. På den europeiska marknaden och tillväxtmarknaden steg aktierna ca 11 och ca 6 procent. Finlands aktiemarknad utvecklades avvikande från huvudmarknaden och avkastningen var ca -3 procent. Finlands marknad är mycket centraliserad, vilket innebar att de största bolagens svaga utveckling sänkte hela marknadens avkastning. Elos noterade aktier gav i början av året en avkastning på 6,7 (-17,2) procent och kapitalplaceringarna en avkastning på 1,7 (11,2) procent.

Centralbankerna fortsatte att höja styrräntorna i jämn takt under det första halvåret. I Förenta staterna höjdes räntorna tre gånger, medan Europeiska centralbanken höjde sin ränta upp till fyra gånger. De kortare marknadsräntorna steg tillsammans med styrräntorna, men de långa räntorna var oförändrade eller till och med sjönk något. Kreditriskmarginalerna på företagslån med hög risk minskade något som en följd av den positiva utvecklingen på aktiemarknaden. Antalet kreditstörningar var fortfarande lågt. Elos ränteplaceringar avkastade 2,2 (-3,5) procent från början av året.

De osäkra ekonomiska utsikterna och höjningen av räntenivån inverkar på fastighetsplaceringmarknaden. Handeln var fortfarande dämpad, byggverksamheten minskade och avkastningskraven ökade. Det allmänna marknadsläget avspeglades också i avkastningen på Elos fastighetsplaceringar, vilken var 0,2 (3,4) procent. Utnyttjandegraden i de fastigheter som Elo äger är på en fortsatt god nivå.

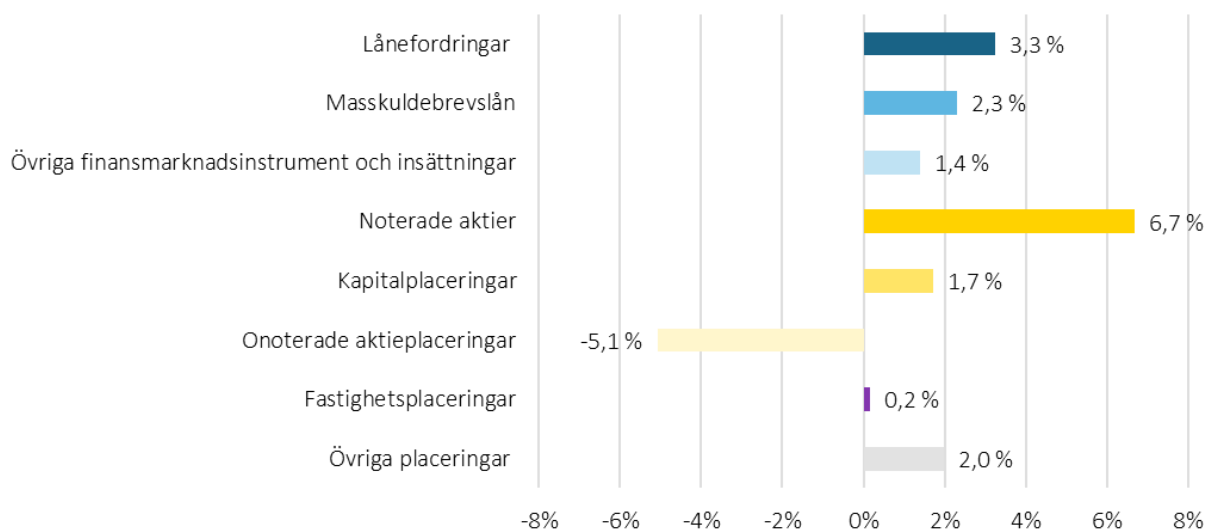
Avkastningen på Elos övriga placeringar var 2,0 (1,9) procent. Övriga placeringar utgjordes i huvudsak av placeringar i hedgefonder, vilka avkastade 2,6 (3,4) procent.

Allokering

Intäkter

Avkastning och risk

	Basallokering		Riskfördelning		Avkastning	Volatilitet
	mn euro	%	mn euro	%	%	%
Ränteplaceringar	8 537,2	29,5	8 672,3	29,9	2,2	
Lånefordringar	531,8	1,8	531,8	1,8	3,3	
Masskuldebrevslån	6 634,0	22,9	6 718,6	23,2	2,3	3,4
Masskuldebrevslån i offentliga samfund	1 535,9	5,3	1 598,1	5,5	1,4	
Masskuldebrevslån i övriga samfund	5 098,1	17,6	5 120,5	17,7	2,6	
Övriga finansmarknadsinstrument och insättningar inkl. fordringar och skulder som hänför sig till placeringar	1 371,4	4,7	1 421,8	4,9	1,4	
Aktieplaceringar	13 773,4	47,5	13 403,3	46,2	4,3	
Noterade aktier	8 208,1	28,3	7 838,1	27,0	6,7	13,2
Kapitalplaceringar	4 942,4	17,1	4 942,4	17,1	1,7	
Onoterade placeringar	622,8	2,1	622,8	2,1	-5,1	
Fastighetsplaceringar	3 927,3	13,5	3 927,3	13,5	0,2	
Direkta fastighetsplaceringar	2 677,5	9,2	2 677,5	9,2	1,7	
Fastighetsplaceringsfonder och fondföretag	1 249,8	4,3	1 249,8	4,3	-3,0	
Övriga placeringar	2 749,1	9,5	2 749,1	9,5	2,0	
Placeringar i hedgefonder	2 754,9	9,5	2 754,9	9,5	2,6	4,8
Tillgångsplaceringar	0,0	0,0	0,0	0,0	-	
Övriga placeringar	-5,8	0,0	-5,8	0,0	-	
Placeringar sammanlagt	28 987,0	100,0	28 752,1	99,2	2,8	4,6
Derivatens inverkan			234,9	0,8		
Sammanlagt	28 987,0	100,0	28 987,0	100,0		

Avkastningen på valutaderivat har uppskattats för tillgångslagen i förhållande till de genomsnittliga valutatillgångarna under rapporteringsperioden. Totalavkastningsprocenten innehåller intäkter, kostnader och driftskostnader som inte hänförs till placeringsslag. Masslånens modifierade duration är 4,2. Den öppna valutapositionen är 23,8 procent av marknadsvärdet.

Personal

I januari–juni hade Elo i genomsnitt 470 (522) anställda och i årsverken var arbetsinsatsen per person i genomsnitt 437 (478). Personalkostnaderna uppgick till 20,8 (20,4) miljoner euro.

I Elo fortsatte man att utveckla verktyg och processer för att förbättra personalupplevelsen. Som ett resultat av ersättningsenkäten som vi genomförde i början av året inledde vi ett projekt för att bedöma hur väl resultatbonussystemet fungerar och vi granskade också personalförmånerna och möjligheterna att uppdatera dem tillsammans med personalen. Målet är att förmånerna bättre ska svara mot personalens önskemål och dagens marknadspraxis. Personer i chefsställning utbildades i Elos ledningsprinciper med temat ett delaktiggörande och rättvist ledarskap. Arbetet med ledningsprinciperna fortsätter på hösten då vi fördjupar oss i ett förnyande och resultatrikt ledarskap.

Elos andra Pulsenkät genomfördes i maj. Vi fick högsta betyg för våra värderingar och vår responsgivning. Den största positiva förändringen gällde delgivandet av kunskap inom den närmaste arbetsgemenskapen. De största utvecklingsmöjligheterna finns inom ledarskapet och i kommunikationen om hur strategin lyckas.

I juni inledde vi projektet Elo Quantum Leap för utveckling av ledarskapet tillsammans med Hanken & SSE Executive Education. Med hjälp av programmet stärker och fördjupar vi den kompetens som vår strategi kräver samt vårt sätt att leda och utveckla Elo. Programmet ger också möjligheter att växa och utvecklas som ledare. Till programmet, som räcker sju månader, valdes via öppen rekrytering 21 representanter för högsta ledningen och ledningen på mellannivå.

I maj ordnades en arbetshälsovecka för de anställda, under vilken det arrangerades flera evenemang och informationsinslag om arbetsergonomi och det psykiska välbefinnandet.

Förvaltning

Elos styrelse valde på sitt möte den 2 januari 2023 styrelsens ordförande och vice ordförande för 2023. Som styrelsens ordförande fungerar verkställande direktör för Aava Terveyspalvelut Oy Antti Aho och till styrelsens första vice ordförande valdes Sture Fjäder fram till den 24 april 2023. Som andra vice ordförande fungerar vice verkställande direktör för Teknologiindustrin rf Minna Helle. Styrelsen kommer senare bland sig att välja en ny första vice ordförande i stället för Sture Fjäder. Förvaltningsrådet valde på sitt möte den 21 mars 2023 ordförande för Akava rf Maria Löfgren till ordinarie ledamot i styrelsen fr.o.m. den 25 april 2023.

Styrelsen biträds i skötseln av ärendena av ett nominerings- och ersättningsutskott samt av ett revisions- och riskutskott. Styrelsens presidium utgörs av nominerings- och ersättningsutskottet, vilket styrelsens ordförande är ordförande för. Som medlemmar i revisions- och riskutskottet fortsätter Timo Viherkenttä (ordf.) och Sinikka Näätäsaari. Till nya medlemmar i revisions- och riskutskottet valdes den 2 januari 2023 Minna Alitalo och Janne Makkula.

Elos styrelse har tolv ordinarie ledamöter.

Ansvarsfullhet

Elos ansvarsfullhetsprogram "V skapar livslång trygghet" färdigställdes. Ansvarsfullhetsprogrammet består av tre tyngdpunktsområden: vi försäkrar ansvarsfullt, skapar ett mänskligt arbetsliv och investerar i framtiden.

Elo deltog för första gången i EcoVadis utvärdering och vi fick ett erkännande på silvernivå för vårt hållbarhetsarbete. Vi hör till den bästa fjärdedelen av de utvärderade företagen. EcoVadis är ett av de största företagen som utför hållbarhetsutvärderingar i världen och företaget har utvärderat över 100 000 företag inom över 200 olika branscher.

Som en av de största fastighetsplaceringarna i Finland har Elo en betydande roll då det gäller att minska byggnadsbeståndets utsläpp och att visa socialt ansvar, inom vilket vi framhäver kundtillfredsställelse samt goda boende- och arbetsmiljöförhållanden. Kontorshuset Swing House i Esbo, som ägs av Elo, fick WELL-certifiering på Platinum-nivå och hotellet vid Glogatan i Helsingfors fick ett LEED-certifikat på Platina-nivå. Vi införde även ett nytt kundupplevelseprogram för våra kontors- och affärslokaler.

Riskhantering och compliance

I arbetspensionsbolaget hänför sig risken med de största konsekvenserna till en betydande försvagning av solvensen. Totalrisken av Elos placeringar har ställts i relation till risktagningsförmågan, vilket visar att Elos solvensställning och -nivå är på en fortsatt betryggande nivå. Elos styrelse bedömer varje kvartal de viktigaste analyserna i risk- och solvensbedömningen ORSA. I analysen under det andra kvartalet ansåg styrelsen att det inte skett några betydande förändringar i Elos risksituation jämfört med situationen i början av året.

Under det andra kvartalet gjorde Elo en analys av klimatriskerna som täckte alla placeringstillgångar. Utvärderingen av placeringstillgångarnas klimatrisker fortsätter på hösten och de viktigaste iakttagelserna kommer att fogas till risk- och solvensbedömningen ORSA.

Elos styrelse bedömde på det sätt som regleringen förutsätter bolagets förvaltningssystem, effektiviteten av gjorda förnyelser samt eventuella åtgärder som behövs i fortsättningen. Som en allmän iakttagelse konstaterade styrelsen att det i Elos förvaltningssystem gjorts betydande utvecklingsåtgärder under de senaste ett och ett halvt året och att bolagets förvaltningssystem är i gott skick.

Riskhanterings- och regelefterlevnadsfunktionerna i Elos andra linje fortsatte att utveckla sina förfaranden och metoder för att säkerställa en riskbaserad och effektiv intern kontroll och riskhantering. I enlighet med styrelsens tidigare beslut stärktes personalresurserna inom regelefterlevnadsfunktionen i syfte att förtydliga samarbetet mellan den första och andra linjen och för att stöda funktionerna. Elos ORSA-principer uppdaterades under det andra kvartalet utifrån riskhanteringsfunktionens beredning och även med beaktande av den interna revisionens tidigare rekommendationer.

Utsikterna för den närmaste framtiden

De ekonomiska utsikterna påverkas fortfarande av osäkerheten om huruvida den ekonomiska tillväxten och sysselsättningen kommer att påverkas av räntehöjningarna först senare. Den snabba och kraftiga höjningen av räntenivån har klart försvagat de räntekänsliga områdena av ekonomin. Den viktigaste risken på placeringsmarknaden är att inflationen inte avmattas tillräckligt och att räntenivån förblir hög.

Under sommaren har ekonomin i Förenta staterna varit överraskande stark, och utsikterna har förbättrats vad gäller slutåret. I Europa har situationen däremot försvagats på grund av en svag industriell konjunktur.

I Finlands ekonomi kan man redan se effekterna av den förhöjda räntenivån eftersom hushållens bostadslån i huvudsak är bundna till korta rörliga referensräntor. Både bostadshandeln och byggverksamheten har försvagats och det syns ingen klar vändning till det bättre inom byggverksamheten, om inte realinkomsterna återhämtar sig eller räntenivån sjunker. De finländska företagens förväntningar på den framtida verksamhetsmiljön har försvagats, men sysselsättningen är fortsättningsvis på en god nivå, fastän Finlands BNP enligt nuvarande uppgifter sjönk redan under den senare hälften av 2022.

Inflationsförväntningarna och den faktiska inflationen i Europa och Förenta staterna är ännu inte på de nivåer för prisstabilitet som centralbankerna förutsätter. Detta borde emellertid uppnås utan en betydande försvagning av arbetsmarknaden. Oron för energibalansen i Europa samt de geopolitiska spänningarna försvagar för sin del utsikterna för den framtida inflationen. Ekonomin i Kina är också förknippad med en betydligt större osäkerhet som bland annat avspeglar sig i de internationella investerarnas vilja att investera i Kina. Den kommersiella och geopolitiska omvärlden har förändrats och blivit ogynnsammare för Kina. Kinas åtgärder för att främja tillämpandet av artificiell intelligens och teknologisk självförsörjning har hamnat i motvind särskilt i Förenta staterna.

Globalt väntas tillväxten öka med 2,6 procent i år, i Förenta staterna med under 2 procent, i Kina med cirka 5 procent och i euroområdet med 0,5 procent. I Finland förutses nolltillväxt.

De viktigaste riskerna som inverkar på Elos verksamhet ansluter sig till utvecklingen av sysselsättningen och lönesumman, osäkerheten på placeringsmarknaden samt till pensionernas begynnelsepunkter och längd. Under slutet av året kommer ökningen av lönesumman troligtvis att vara svagare än i början av året. Detta kommer att inverka på utvecklingen av Elos premieinkomst. Beloppet kreditförluster som hänför sig till premieinkomsten torde stiga med uppskattningsvis 7,5 miljoner euro från året innan. Placeringarnas totalrisk i förhållande till risktagningsförmågan hålls på en betryggande nivå. En omsorgsfull och övergripande riskhantering tryggar de försäkrade förmånerna, måluppfyllelsen och bolagets kontinuitet.

Placeringsallokering enligt verkligt värde

	Basallokering						Riskfördelning ⁸⁾					
	30.6.2023		30.6.2022		31.12.2022		30.6.2023		30.6.2022		31.12.2022	
	mn euro	%	mn euro	%	mn euro	%	mn euro	% ¹⁰⁾	mn euro	% ¹⁰⁾	mn euro	% ¹⁰⁾
Ränteplaceringar	8 537,2	29,5	8 483,8	30,3	8 395,6	29,8	8 672,3	29,9	7 802,2	27,9	7 000,9	24,8
Lånefordringar ¹⁾	531,8	1,8	477,9	1,7	497,5	1,8	531,8	1,8	477,9	1,7	497,5	1,8
Masskuldebrevslån	6 634,0	22,9	6 132,6	21,9	6 588,9	23,4	6 718,6	23,2	3 472,6	12,4	4 611,8	16,4
Övriga finansmarknadsinstrument och insättningar ^{1) 2)} inkl. fordringar och skulder som hänförs till placeringar	1 371,4	4,7	1 873,3	6,7	1 309,2	4,6	1 421,8	4,9	3 851,7	13,8	1 891,6	6,7
Aktieplaceringar	13 773,4	47,5	13 146,9	47,0	13 221,0	46,9	13 403,3	46,2	12 822,1	45,8	13 072,5	46,4
Noterade aktier ³⁾	8 208,1	28,3	7 906,8	28,2	7 795,8	27,7	7 838,1	27,0	7 582,0	27,1	7 647,3	27,1
Kapitalplaceringar ⁴⁾	4 942,4	17,1	4 637,7	16,6	4 775,7	16,9	4 942,4	17,1	4 637,7	16,6	4 775,7	16,9
Onoterade aktier ⁵⁾	622,8	2,1	602,4	2,2	649,5	2,3	622,8	2,1	602,4	2,2	649,5	2,3
Fastighetsplaceringar	3 927,3	13,5	3 784,8	13,5	3 941,6	14,0	3 927,3	13,5	3 784,8	13,5	3 941,6	14,0
Direkta fastighetsplaceringar	2 677,5	9,2	2 631,4	9,4	2 638,0	9,4	2 677,5	9,2	2 631,4	9,4	2 638,0	9,4
Fastighetsplaceringsfonder och fondföretag	1 249,8	4,3	1 153,4	4,1	1 303,5	4,6	1 249,8	4,3	1 153,4	4,1	1 303,5	4,6
Övriga placeringar	2 749,1	9,5	2 575,6	9,2	2 624,2	9,3	2 749,1	9,5	2 603,8	9,3	2 624,2	9,3
Placeringar i hedgefonder ⁶⁾	2 754,9	9,5	2 628,1	9,4	2 623,5	9,3	2 754,9	9,5	2 628,1	9,4	2 623,5	9,3
Tillgångsplaceringar	0,0	0,0	-3,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	24,7	0,1	0,0	0,0
Övriga placeringar ⁷⁾	-5,8	0,0	-49,0	-0,2	0,7	0,0	-5,8	0,0	-49,0	-0,2	0,7	0,0
Placeringar sammanlagt	28 987,0	100,0	27 991,1	100,0	28 182,3	100,0	28 752,1	99,2	27 012,9	96,5	26 639,1	94,5
Derivatens inverkan ⁹⁾							234,9	0,8	978,2	3,5	1 543,2	5,5
Placeringar till verkligt värde sammanlagt	28 987,0	100,0	27 991,1	100,0	28 182,3	100,0	28 987,0	100,0	27 991,1	100,0	28 182,3	100,0

Masskuldebrevsportföljens modifierade duration**4,2**

1) Inkluderar upplupna räntor

2) Inkluderar kassa och bank samt köpeskillingsfordringar och -skulder

3) Inkluderar även blandfonder, om de inte kan hänföras till någon annan post

4) Inkluderar kapitalfonder och mezzaninefonder samt placeringar i infrastruktur

5) Inkluderar även onoterade fastighetsplaceringsbolag

6) Inkluderar alla typer av andelar i hedgefonder oberoende av fondens strategi

7) Inkluderar poster som inte kan hänföras till andra placeringsslag

8) Riskfördelningen kan redovisas för jämförelseperioderna allteftersom uppgifter samlas in (inte retroaktivt).

Om siffrorna för jämförelseperioderna redovisas och perioderna inte är fullständigt jämförbara, ska detta nämnas.

9) Inkluderar derivatens verkan på skillnaden mellan riskfördelningen och basallokeringen. Derivatens påverkan kan vara +/-.

Efter justering av skillnaden överensstämmer slutsumman av riskfördelningen med basallokeringen.

10) Den proportionella andelen beräknas genom att använda slutsumman av "Placeringar till verkligt värde sammanlagt" som divisor

Nettointäkter av placeringsverksamheten på sysselsatt kapital

	Nettointäkter av placeringsverksam- heten enligt verkligt värde, mn euro ⁸⁾	Sysselsatt kapital ⁹⁾ mn euro	Avkastning på sysselsatt kapital i %	Avkastning, % på sysselsatt kapital	Avkastning, % på sysselsatt kapital
	1.1–30.6.2023	1.1–30.6.2023	1.1–30.6.2023	1.1–30.6.2022	1.1–31.12.2022
Ränteplaceringar	189,1	8 532,2	2,2	-3,5	-2,8
Lånefordringar ¹⁾	16,6	512,0	3,3	0,6	3,1
Masskuldebrevslån	151,8	6 553,8	2,3	-4,8	-4,1
Övriga finansmarknadsinstrument och insättningar ^{1) 2)}	20,7	1 466,4	1,4	0,4	0,5
Aktieplaceringar	562,8	13 132,3	4,3	-8,2	-6,9
Noterade aktier ³⁾	512,4	7 653,1	6,7	-17,2	-15,5
Kapitalplaceringar ⁴⁾	83,2	4 832,6	1,7	11,2	9,0
Onoterade aktieplaceringar ⁵⁾	-32,9	646,6	-5,1	2,9	20,2
Fastighetsplaceringar	6,1	3 943,4	0,2	3,4	5,3
Direkta fastighetsplaceringar	45,3	2 643,4	1,7	1,8	3,6
Fastighetsplaceringsfonder och fondföretag	-39,2	1 300,0	-3,0	7,3	9,3
Övriga placeringar	53,4	2 681,9	2,0	1,9	-0,5
Placeringar i hedgefonder ⁶⁾	68,5	2 679,6	2,6	3,4	2,3
Tillgångsplaceringar	0,0	0,0	-	-	-
Övriga placeringar ⁷⁾	-15,2	2,3	-	-	-
Placeringar sammanlagt	811,3	28 289,7	2,9	-4,5	-3,6
Icke hänfödda intäkter av samt kostnader och driftskostnader för placeringsverksamheten	-12,0		0,0	0,0	-0,1
Nettointäkter av placeringsverksamheten till verkligt värde	799,3	28 289,7	2,8	-4,5	-3,7

1) Inkluderar upplupna räntor

2) Inkluderar kassa och bank samt köpeskillingsfordringar och -skulder

3) Inkluderar även blandfonder, om de inte kan hänföras till någon annan post

4) Inkluderar kapitalfonder och mezzaninfonder samt placeringar i infrastruktur

5) Inkluderar även onoterade fastighetsplaceringsbolag

6) Inkluderar alla typer av andelar i hedgefonder oberoende av fondens strategi

7) Inkluderar poster som inte kan hänföras till andra placeringsslag

8) Förändringen av marknadsvärdet mellan början och slutet av rapporteringsperioden – kassaflöden under perioden
Med kassaflöde avses skillnaden mellan försäljning/intäkter och köp/kostnader

9) Sysselsatt kapital = Marknadsvärde vid början av redovisningsperioden + kassaflöden som tidsavvägts per dag eller månad